

การศึกษาความหลากหลายของพืชพรรณธรรมชาติประจำถิ่น เพื่อการวางแผนอนุรักษ์ในเขตป่าแม่ตั้น จังหวัดตาก มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาความหลากหลายของชนิดพืชในพื้นที่ศึกษา สภาพทางพฤกษภูมิศาสตร์และโครงสร้างสังคมพืช และหาแนวทางในการอนุรักษ์พืชพรรณธรรมชาติประจำถิ่นในรูปแบบถิ่นที่อยู่อาศัย โดยการเก็บข้อมูลด้วยการเดินเท้าสำรวจ และวางแปลงตัวอย่างขนาด 20 x 50 เมตร (0.1 เฮกแตร์) ในแต่ละสังคมพืชจำนวน 3 แปลง ในป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณ ที่ระดับ 400, 600 และ 800 เมตร ป่าดิบแล้งที่ระดับ 700, 900 และ 1,100 เมตร และป่าดิบเขาที่ระดับ 1,200; 1,400 และ 1,600 เมตร การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและการวิเคราะห์สังคมพืช ประกอบด้วย การเก็บข้อมูลความหลากหลายของชนิดพรรณไม้ ความถี่ ความหนาแน่น ความเด่น คำนวณความสำคัญ และดัชนีความหลากหลายของชนิดพันธุ์ไม้ในป่า พบว่า ในเขตป่าแม่ตั้น มีพันธุ์ไม้ 71 วงศ์ 89 สกุล รวม 107 ชนิด ในป่าดิบแล้งมีความหลากหลายของชนิดพันธุ์ไม้มากที่สุด 27 วงศ์ 29 สกุล รวม 41 ชนิด ป่าดิบเขามี 19 วงศ์ 25 สกุล รวม 41 ชนิด ป่าเบญจพรรณ มี 16 วงศ์ 19 สกุล รวม 22 ชนิด ป่าเต็งรัง มี 9 วงศ์ 13 สกุล รวม 16 ชนิด พบพรรณไม้เฉพาะถิ่น 2 ชนิด คือ ตะมูกเมืองตาก และจำปีหลวง พรรณไม้หายากคือ รังขน มะเนียงน้ำ มณฑาป่า ชมพูพาน มณฑาคอย ทองหลวงป่าดอกสีขาว กวางตุลกล กล้วยหอม ข้าวเย็น และเอื้องผาเวียง

แนวทางการวางแผนอนุรักษ์ในเขตป่าแม่ตั้นในรูปแบบการอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัย คือ 1.) การป้องกันการทำลายป่าธรรมชาติ 2.) การฟื้นฟูโดยวิธีการจัดการ 3.) การฟื้นฟูโดยวิธีการธรรมชาติ 4.) การรวมกลุ่มการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

Diversity of native vegetation for conservation planning at Mae Tuen forest, Tak Province, was conducted. The objectives are three folds: firstly to study plant diversity, secondly to study plant geographical features and forest community structure, and lastly to set up guidelines for *in-situ* conservation of plants and vegetation in the studied area.

Information were collected through the ground survey and standard sampling plot system using 20 x 50 sq.m. (0.1 ha) are selected for each plant community i.e. Dry Dipterocarp Forest (DDF) and Mixed Deciduous Forest (MDF) at the elevation at 400, 600 and 800m. Dry Evergreen Forest (DEF) at 700, 900 and 1100m and Hill Evergreen Forest (HEF) at 1100, 1400 and 1600m. Analysis of plant communities were conducted in order to find a relationship between plant species diversity and their ecological parameters such as frequency, density, dominance, importance value index (IVI) and index of species diversity (SWI).

An amount of 71 families, 89 genera and 109 species were recorded. The highest diversity of plant species were recorded in (DEF), having 27 families, 29 genera and 41 species. (HEF): having 19 families, 25 genera and 28 species; (MDF): 16 families, 19 genera and 22 species and lastly (DDF): 9 families, 13 genera and 11 species respectively.

Possible *in-situ* conservation methods are suggested as follows; to protect further destruction of forest, artificial reforestation, Natural reforestation and conservation campaign and lastly sustainable use of the natural resources.